

Het recht is best krom

“Van een verloskundige of gynaecoloog wordt verwacht dat zij handelt ter voorkoming van een acute levensbedreigende situatie.” (uitspraak klachtencommissie).

Zwangerschap en bevalling zijn in dat licht een medische aan gelegenheid. Bij voorkeur wordt behandeld voordat pathologie ontstaat. De medische werkelijkheid kent ‘zero risk-tolerance’. Maar de juridische werkelijkheid is anders. Volgens de wet heeft iedereen, dus ook de zwangere, recht op lichamelijke integriteit en informed consent.

Toch wordt de zorgverlener door de rechter en in de publieke (zwangere) opinie, verantwoordelijk gehouden voor de uitkomst van een proces, waarover de cliënte hoort te beslissen. Verantwoordelijkheid dragen zonder bevoegd te zijn wordt in de meeste beroepen als een onwerkbaar situatie gezien. Maar een verloskundige of gynaecoloog kan niet zomaar werkweigeren en komt zo in feite in een ondoenlijke spagaat. Mijn eigen ervaring is een duidelijk voorbeeld:

Met ruim 41 weken meende mijn vertrouwde verloskundige dat zij wegens de dreigende serotiniteit niets meer voor mij kon betekenen. In het ziekenhuis stond ik alleen; ik moest worden ingeleid. Eerst was ik gezond zwanger en ging ik thuis bevallen. Maar na een bepaalde dag, waarop voor mij niets wezenlijks was veranderd, was ik tot een risicofactor geworden in het leven van mijn ongeboren kind. En risico’s dienden letterlijk en figuurlijk volledig uitgesloten te worden.

Na twee dagen primen, toucheren, een half etmaal vast op bed ontsluiten, met (eindelijk) vordering van meer dan een centimeter per uur, werd de spoedsectio die volgde als foetale nood aan ons verkocht. Maar van foetale nood is echt nooit sprake geweest.

Ik was voor het blok gezet, voelde me mishandeld, voorgelogen en startte een klachtenprocedure wegens gebrek aan informed consent bij inleiden en sectio. Op een groot aantal punten kreeg ik gelijk. Dat verbaasde mij in positieve zin. Maar het bevestigde ook mijn vermoeden; het draaide niet om mij, maar om angst. Angst om door de rechter verantwoordelijk te worden gehouden voor een potentieel slechte afloop van een proces, dat een zorgverlener nooit (of nog niet) helemaal in de hand heeft.

Mijn conclusie is dat de oorzaak van de eeuwige discussie

(moeder of kind, cliënte versus zorgverlener) zich bevindt buiten de zorg. Zorg verlenen gaat tegenwoordig over juridisch risk management.

Dat kan toch niet de bedoeling zijn van de wet, de wetgever of betrokken partijen? Wordt het niet eens tijd om dat probleem aan te kaarten op de enige plaats waar het daadwerkelijk kan worden opgelost: in de jurisprudentie?

Dan moet ik naar de rechter. Niet om de gynaecoloog in kwestie een dikke veeg uit de tuchtrechterlijke pan te geven. Of een bommetje te leggen tussen partijen in de geboortezorg. Maar om het bommetje, dat daar al ligt, waarover wij struikelen als we elkaar proberen te vinden, onschadelijk te maken. Zullen we het juridische aan de juristen laten? Dan kunnen zorgverleners zich weer concentreren op de zorgvragen van hun cliënten.

Een juridische (proef)procedure, om de angst voor juridische reprimande weg te nemen. Dat heet dan ‘het recht’ en dat vind ik best krom. <

1. vroedvrouwenradicaal-rebekka.blogspot.nl/2014/01/de-nieuwe-kleren-van-de-keizer.html